

Kiestingin kunnan kylät

Talot ja asukasmäärä vuonna 1905
ja tietoja vuosilta 1921, 1930 ja 1996

Kylän nimi	taloja v. 1905 (Härkönen)	v. 1921 (Kapitsa)	1930 (PK)	1996	Asukkaita (v. 1905)
KIESTINKI	50	56	-	asuttu	283
Ahvenlahti	15	22	-	-autio	117
Jelettijärvi	37	40	-	- autio	349
Heinäjärvi	31	44	-	- autio	212
*) Kananainen	13	21	14	asuttu	86
Kiisjoki	36	30	35	- autio	248
*) Kokkosalmi	28	30	-	asuttu	173
*) Kuukasjärvi	13	-	-	- autio	112
Kyyrölä	1	-	-	- autio	8
*) Käpäli	16	15	-	- autio	108
Lakkijärvi	15	16	-	- autio	177
Lampahainen	14	-	-	- autio	77
Leipäniemi	6	-	-	- autio	34
Liinamaa	3	-	-	- autio	27
Lohilahti	14	-	-	- autio	110
Lohivaara	19	-	-	- autio	162
Lomakkavaara	4	-	-	- autio	12
Nilmilaksi	8	-	-	- autio	36
Nuottajärvi	4	-	-	- autio	39
Peltola	2	-	-	- autio	6
Pinkasalmi	15	17	-	- autio	108
Pohj. Suurijärvi	11	-	-	- autio	89
*) Pontselensuu	5	6	-	- autio	24
Pritsansaari	2	-	-	- autio	28
Salmivaara	3	-	-	- autio	23
*) Sohjanansuu	4	-	-	- autio	36
Suvi-Suurijärvi	26	12	-	- autio	186
Särkiniemi	16	20	-	- autio	173
Tsolma	2	-	-	- autio	16
Vaarakylä	43	37	-	- autio	257
Valasjoki	22	19	-	- autio	159
Yht.	478 taloa				3415

Pikku-uutisia Kiestingin kylistä 1930-luvulta

Talopoikain päätös

Kiestingin piirin Kiisjoen kylän talonpojat ovat kokouksessaan päättäneet, ettei kylässä saa enää harjoittaa rahallista kortinpeluuta.

Perusteena he sanovat mm., että kortinpeluussa aika kuluu tyhjiin, rahanmenestykset saattavat olla suuret ja kun pelisakit kokoontuvat saunoissa ja riihissä, voi varomaton tulenkäsittely aiheuttaa tulipalonkin. (PK 27.7.1929)

Joulukuun kelirikko

Viikon päivät sitten oli talven tulo Kiestingin piirissä lupaava. Järvet, ainakin pienemmät jäätyivät hevosen kantaviksi ja lunta satoi siinä määrin, että rekikeli läheneli normaalia.

Paikallinen työvoima pääsi jo siirtymään metsätöihin. Mutta joulukuun 4. p:nä alkoi sää huonota. Jo toista päivää on satanut vettä, mikä uhkaa viedä pois kaiken lumen ja heikentää järvien jäät.

Selvennyksiä ja huomautuksia kyläluetteloon

Kiestingin kunta eli volosti siirtyi historiaan v. 1927, kun vanhan kihlakuntajärjestelmän tilalle tuli piirijako. Piirijakoa on vuosikymmenien kuluessa muutettu useita kertoja. Niinpä esim. Kuorilahden kylä Tuoppajärven kaakkoispäässä kuului aiemmin Paanajärveen, siirrettiin v. 1927 Louhen piiriin ja v. 1930 se yhdistettiin Kiestingin piiriin. Alunperin Kiestingin kuntaan kuulunut Pinkasalmi liitettiin tuolloin Louhen piiriin.

Kylien nimistä mainittakoon, että Nuottajärven kylä kunnan pohjoisosassa tunnettiin ehkä paremmin nimellä Mossa, Tiiksjärven kylä nimellä Särkiniemi ja Lakkijärvestä käytettiin 1920-luvulta nimeä Saapakjärvi.

Tähdellä *) merkityt kylät kuuluivat Karjalan ASNT:n toimeenpanevan keskuskomitean päätöksellä 8.8.1935 alkaen tiukasti valvottuun raja-alueeseen, missä vapaa liikkuminen oli rajoitettua. Alueen kylissä asuvilta vaadittiin kyseisen raja-alueen kyläneuvoston lupatodistus sekä sisäasiain kansankomissariaatin ja rajavartioston leimalla varustettu passi.

Samalla periaatteella valmistettiin myös yleisessä jake-lussa olleet kartat. Toisin sanoen esimerkiksi Kiestingistä länteen kartta "loppui" Kokkosalmeen. Tällaisia kartat olivat perestroikan vuosiin saakka.

Nykyään raja-alueen piikkilanka on siirtynyt parisenkymmentä kilometriä länteen Sohjanankoskelle.

Kelirikko häiritsee pahasti metsätöitä ja parhailaan käytävää neuvostovaalikamppailua. Samalla se tekee rahdinajon melkein mahdottomaksi. (PK 14.12.1930)

Radiot toimettomina

Paljon puhutaan nykyään radion merkityksestä valistustyön voimistamisessa, mutta ainakaan Kiestingissä radiot eivät valista, vaan päinvastoin. Ne ovat harmin kappaleina, kun seisovat vain nurkassa toimettomina patterien puutteessa. (PK 1.10.1931)

Huonoa sairaanhoitoa

Kiestingin piirin Sohjanan kylässä oli viime kuun 12. p:nä piirin lääkäri tarkastusmatkalla. Kuitenkaan hänen matkansa ei ollut tuloksellinen, vaan päinvastoin.

Lääkärin saavuttua kylään sairaita kehoitettiin menemään tarkastukseen. Lääkäri ei kuitenkaan tutkinut ketään, vaan kirjoitti kaikille samaa lääkettä erilaisiin sairauksiin. Tapaus osoittaa, että lääkintätöille on luotava piirissämme vahvempi perusta. (PK 11.3.1933)

Kiestingin kyliä: Leipäniemi ja Sohjanansuu

Yksi Kiestingin pikkukylistä oli syrjäinen korpikylä Leipäniemi (kuva yllä) Tiiksjärven luoteisrannalla. Vuosisadan alussa kylässä oli 6 taloa ja 34 asukasta. Lähimpinä naapureina olivat Pritsansaari, Lakkijärvi ja Oulankaan kuuluva Niskan kylä. Leipäniemi tuhoutui ja autioitui sotavuosina. (kuva: Museovirasto)

Sohjanansuun kylässä suuren Pääjärven etelärannalla (kuva alla) taloja oli vielä vähemmän, vain 4, mutta asukkaita 36. Kylä sijaitsi paljon käytetyn, pohjoiseen vievän kulkureitin, Tuoppajärvestä laskevan Sohjananjoen suussa. Nykyisin kylä on veden alla; Pääjärven säännöstely teki siitä lopun. (SA-kuva/1943).

